

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	CYNGOR SIR
DYDDIAD:	28 CHWEFROR 2017
TEITL YR ADRODDIAD:	TREFNIADAU CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL YN Y CYNGOR
ADRODDIAD GAN:	PENNAETH Y GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
PWRPAS YR ADRODDIAD:	RHOI SYLW I FATER CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL AR BWYLLGORAU

1.0 Yn sgil ymddiswyddiad y Cynghorydd Derlwyn R. Hughes fel aelod o'r Cyngor mae angen adolygu cydbwysedd gwleidyddol ar bwyllgorau. Mae'r sedd wedi dod yn wag o fewn 6 mis i etholiadau'r Cyngor ac felly ni fydd y sedd yn cael ei lenwi tan Mai 2017.

2.0 Nodir yn Neddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 y prif egwyddorion sy'n rheoli cydbwysedd gwleidyddol, sef:

“(a) that not all the seats on the body are allocated to the same political group;

(b) that the majority of the seats on the body is allocated to a particular political group if the number of persons belonging to that group is a majority of the Authority's membership;

(c) subject to (a) and (b) above, the number of seats on the ordinary committees of a relevant Authority which are allocated to each political group bears the same proportion to the total of all the seats on the ordinary committees of that Authority as is borne by the number of members of that group to the membership of the Authority; and

(d) subject to paragraphs (a) to (c) above, that the number of the seats on the body which are allocated to each political group bears the same proportion to the number of all the seats on that body as is borne by the number of members of that group to the membership of the Authority.”

3.0 O ran Aelodaeth Grwpiau, mae'r sefyllfa bresennol fel a ganlyn:-

Plaid Cymru	-	12
Llafur	-	2
Grŵp Annibynnol	-	10
Grŵp Chwyldroad	-	2
Digyswllt	-	3 (yn cynnwys 1 aelod Democratiaid Rhyddfrydol)
Sedd Wag	-	1

- 4.0 Mae'r Matrics yn yr atodiad yn nodi faint o seddi a ddyrennir i bob grŵp ynghyd â nifer y seddau a ddyrennir i aelodau digyswllt yn unol â chonfensiwn lleol.
- 5.0 Mae'r sedd wag yn golygu bod gostyngiad o 4 sedd mewn cyfanswm i'r Grŵp Annibynnol.
- 6.0 Yn unol â'r protocolau sy'n ymwneud â rheolaeth wleidyddol, mae'r trefniadau ar gyfer rheolaeth wleidyddol wedi cael eu trafod gydag Arweinyddion y Grwpiau.
- 7.0 **Argymhellion:-**
- (i) cadarnhau'r trefniadau cydbwysedd gwleidyddol a nifer y seddau a ddyrannwyd i bob un o'r Grwpiau yn unol â Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 fel y nodir yn y matrics;
  - (ii) bod yr Arweinydd yn darparu gwybodaeth i Bennaeth y Gwasanaethau Democrataidd ynghylch aelodaeth y Grŵp annibynnol ar y gwahanol bwyllgorau yn sgil yr adolygiad hwn.

Huw Jones
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
14/02/17

Ionawr 2017
January 2017

Balans ar y Cyngor Sir Balance on County Council	
Plaid Cymru Party of Wales	12
Llafur Labour	2
Grwp Annibynnol Independent Group	10
Grwp Chwyldroad Revolutionist Group	2
Heb Ymaelodi* Unaffiliated*	3
Sedd Wag Vacant Seat	1
	30

PWYLLGORAU CRAFFU A THROSOLWG SCRUTINY AND OVERVIEW COMMITTEES			
Pwyllgorau Committees	Partneriaeth	Corfforaethol	Cyfanswm Craffu
	Partnership	Corporate	Total Scrutiny
Aelodaeth Membership	10	10	20
	4	4	8
	4	4	8
	0.666667	0.66667	1.33333
	1	0	1
	3.333333	3.33333	6.66667
	3	4	7
	0.666667	0.66667	1.33333
	0	1	1
	1	1	2
	1	1	2
	0.333333	0.33333	0.66667
	1	0	1
	10	10	20
	10	10	20

ALLWEDD	KEY
<i>Chwith uchaf, italic = hawl ffracsiynol damcaniaeth</i>	
<i>Top left, italic, theoretical fractional entitlement</i>	
Dde isaf, arferol = awgrym rhif llawn	
Bottom right, normal = whole number suggestion	

Pwyllgorau Committees	LLED-FARNWROL QUASI-JUDICIAL								PWYLLGORAU ERAILL Y CYNGOR OTHER COMMITTEES OF THE COUNCIL							Cyfanswm Eraill Total Others	CYFANSWM LLAWN GRAND TOTAL
	Cynllunio a Gorchmynion Planning and Orders	Archwilio Audit	Gwasanaethau Democratiaidd Democratic Services	Penodiadau Appointments	Ymchwilio Investigation	Disgyblu Disciplinary	Apeliadau Appeals	Trwyddedu Licensing	CYSAG SACRE	Anghenion Addysgol Arbenrig Special Educational Needs	Cynllunio ar y cyd Joint Planning	Tal a Graddio Pay and Grading	Penodi Safonau Standards Appointing	Is-Bwyllgor Indemnïadau Indemnities sub-Committee			
Aelodaeth Membership	11	8	10	10	3	3	10	11	6	7	7	6	3	5	100	120	
Plaid Cymru Party of Wales	4.4	3.2	4	4	1.2	1.2	4	4.4	2.4	2.8	2.8	2.4	1.2	2	40	48	
Llafur Labour	0.73333	0.53333	0.66667	0.66667	0.2	0.2	0.666667	0.733333	0.4	0.46667	0.46667	0.4	0.2	0.333333	6.666667	8	
Grwp Annibynnol Independent Group	3.66667	2.66667	3.33333	3.33333	1	1	3.333333	3.666667	2	2.33333	2.33333	2	1	1.666667	33.33333	40	
Grwp Chwyldroad Revolutionist Group	0.73333	0.53333	0.66667	0.66667	0.2	0.2	0.666667	0.733333	0.4	0.46667	0.46667	0.4	0.2	0.333333	6.666667	8	
Heb Ymaelodi Unaffiliated	1.1	0.8	1	1	0.3	0.3	1	1.1	0.6	0.7	0.7	0.6	0.3	0.5	10	12	
Sedd Wag Vacant Seat	0.36667	0.26667	0.33333	0.33333	0.1	0.1	0.333333	0.366667	0.2	0.23333	0.23333	0.2	0.1	0.166667	3.333333	4	
	11	8	10	10	3	3	10	11	6	7	7	6	3	5	100	120	
	11	8	10	10	3	3	10	11	6	7	7	6	3	5	100	120	

* Diffinir aelodau heb ymaelodi fel Aelodau nad yw'n rhan o grŵp gwleidyddol yn y Cyngor

*Unaffiliated Members are defined as those Members who are not Members of political groups represented on the Council